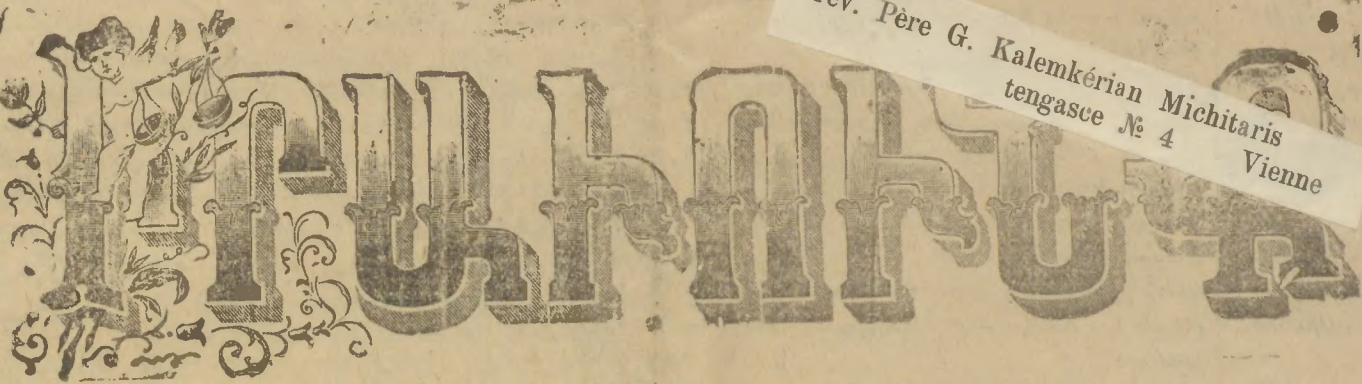


ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

ՊՈՒԿԱՐԻՍ	
Տարեկան	8 Ֆր.
Վեցամսեայ	4 Ֆր.
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	
Տարեկան	10 Ֆր.
Վեցամսեայ	5 Ֆր.
ԱՄԵՐԻԿԱ	
Տարեկան	2. Տօլ.
Վեցամսեայ	1. Տօլ.

ԿԱՆԽԻԿ

ԾԱՆՈՒՑՄԱՆ ՏՈՂԸ
20 ՄԵՐ.



ԼՐԱԳԻՐ

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն. Ե. Ի. Բ. Ա. Գ. Ս. Կ. Ա. Ն.

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐ

ՀԱՍՏԷ

Rédaction du Journal
"Iraounk"
Varna

Редакция на
Вѣстникъ
"Иравункъ"
Варна

Իրոշքիւնք եւս չեն
տրուիր

ՀԵՐՆԴԱՏՈՒՄ

Ճարտարութեան պատճառաւ
իրաւունք, երկու շաբաթ չպիտի
հրատարակուի. սաոր փոխարէն
կը խոստանանք մեր յարգող բա-
ժանորդներուն շահեկան գրքոյկ
մը նուիրել:

ԹՈՒՐԲԻՈՅ ԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Ահա երեք տարին կը բոլորի
այն օրէն ի վեր երր Ումանեան
Սահմանադրութիւնը հռչակուելով
կարծուեցաւ թէ անդորրութեան
ու ապահովութեան թուական մը
բացուած է. Բայց անկէ ի վեր
յաճախող դէպքերը և իրաց վի-
ճակը չկրցին պսակել լաւատես-
ներու գեղեցիկ յոյսերը, և չգըտ-
նուեցաւ ազգ մը, ցեղ մը ու ժո-
ղովուրդ մը որ կատարեալ գո-
հունակութիւն զգար տիրող կա-
ցութենէն, որ գաւառներու մէջ
մանաւանդ բռնակալութեան շըր-
ջանէն չը շարքերեցաւ:

Օսմ. Սահմանադրութեան բե-
րած միակ իրական առաւելու-
թիւնը ժողովուրդին համար եր-
թեկութեանց գիւրութիւնն է.
մամուլ և խօսքի ազատութիւն
և այլն օգտին բաներ են, որոնք
ժողովուրդին գործնական ար-
դիւնք տալէ հեռի են՝ քանի որ
էնչոյն բարբառոյ յանապատի՛ մը
նալ սահմանուած են՝ կառա-
վարութեան տկարութեանը և
զայն վարող ազգայնամոլ խմբա-
կին մոլեռանդութեան շնորհիւ.
Իսկ սահմանադրութեան վեր-
հռչակումէն ի վեր տեսնուած բա-
ցասական արդիւնքները բազմա-
թիւ են, որոնց մէկ մասը թու-
ենք հոս:

Ա. — Խիստ զինուորագրութիւն
ամէն ցեղերու:

Բ. — Տուրքերու յաւելում. յամ-
պէտս վատնուելու համար:

Գ. — Պաշտօնական և անպաշտօն
կոտորածներ տեղ տեղ, ինչպէս
Կիրիկիա, Ալպանիա, Հօրան:

Դ. — Երկիւղ նորանոր շարքե-
րու և յափշտակութեանց, մաս-
նաւորապէս Անատոլիոյ մէջ:

Ե. — Առեւանգում կոյսերու և

բռնի խաւաքում, ինչ որ Համի-
տի շրջանին վերջի 8—10 տա-
րիներուն մէջ հազուադէպ էր:

Չ. — Ապստամբութիւններ երկ-
րին զանազան կողմերը:

Ը. — Պատրիարքարաններու ի-
րաւասութեանց սահմանափա-
կում ու ընջում:

Ր. — Ազգային կառուածոց գը-
րաւում ալ, և այլ՝ պատրուակներու
տակ:

Թ. — Ոչ-թուրք հասարակու-
թեանց վարժարաններու դէմ ու-
տընձգութիւն:

Ժ. — Դատարանական անարդա-
րութիւններ մասնաւորապէս ոչ-
խալապներու հանդէպ:

ԺԱ. — Հասարակ ոճրագործնե-
րու և աւարառուներու ներում,
ի քաջակերութիւն նորանոր ոճ-
րագործութեանց:

ԺԲ. — Մանթաւ աւազակներու և
աւազակաբարոյ ցեղերու ձանձա-
րակութիւն ինչպէս Չագրըճայի-
ները և Համիտիէ քիւրտերը:

ԺԳ. — Խօսող հասարակութիւն-
ներուն և գիւղացիներուն ինք-
նապաշտպանութեան միջոցէ զըր-
կում:

ԺԴ. — Պարկեշտ ու խղճամիտ
պաշտօնէից պաշտօնակութիւն՝
ի գոհացումն կեղեքիչ աղաներու
ու պէյերու:

ԺԵ. — Անպարկեշտ պաշտօնեա-
ներու պաշտօնի յարատեւութիւն
ու բարձրացում կամ առ առա-
ւելին տեղ-փոխում:

Ազգայնամուլ նեղ մտքերէ ա-
ռաջնորդուող ժէօն-թիւրք կա-
ռավարութեան վարած սահմանա-
դրական ներկայ ուժեղման բա-
ցաստկան այս արդիւնքները աչ-
քի առջև ունենալով, կարելի չէ
յուսալ թէ Թիւրքիան մօտ առե-
նէ կը բարեկարգուի:

Եւ կրին բարեկարգութեամբ, տըն-
տեսապէս ու մտաւորապէս զար-
գացման և արդիւնաւորման հա-
մար աշխատելու ոչ տրամադը-
րութիւն կայ և ոչ միջոց՝ որով
հետեւ երկրին բուն վարիչներու
մտածումը և ուշադրութիւնը ու-
րիշ կողմ յառած են. այն է ոչ-
թուրք տարրերը չունող թրքաց-
ներու յիմար ծրագիրը: Ծրագիր

մը որ ալպանական և արաբական
ապստամբութիւնները առաջ բե-
րաւ և այսօր կը կլլէ բիւրաւոր
երիտասարդ կեանքերու հետնաւ
պետութեան գրամական ուժին
մեծագոյն մասը, որ պէտք էր ա-
ռաւելապէս երկրին տնտեսական
զարգացման և կրթական պէտքե-
րուն գործածուէր:

Դահլիճներուն փոփոխութիւնը
այդ ծրագրին սխալ ուղղութիւնը
չը փոխեց և ընդհակառակը Հագ-
գը փաշայի ներկայ գահինը ա-
ւելի աւելողոյ յամառութիւն մը
ցոյց տուաւ այդ սխալ ընթաց-
քին մէջ: Անոր մօտալուտ անկա-
մէն ալ շատ բարձր չապաստիր
ցորչափ երկրին բուն վարիչը ազ-
գայնամուլ դոմիթէ մըն է:

Յ. Պուրպիք

ՀԱՅԿ. ԲԱՐԵԳ. ԸՆԴ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ԱՏՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ. ԺՈՂՈՎԻ

ԵՐԵՐՈՂ ՆՈՍ

(17 Ապրիլ 1911)

Երկրորդ հրաւերի վրայ

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. — 5րդ. Շրջանի Տեղեկագիր
և վաւերացում Հայուկչոյի 1
Մայիս 31 — Դեկտեմբեր 1910
2. — Զանազան առաջարկու-
թիւններ:

Այսօր, երկու շաբաթ, տասներեւոթ
Ապրիլ, հազար ինչ հարիւր տասներեւեկ,
ժամ հինգին (յ. մ.) Գահիրէ, Պուրպի-
Ազգ. վարժարանին ժողովարանին
մէջ, Հայկական Բարեգործական Ընդ-
հանուր Միութեան ժողովը, որ 2 Ապ-
րիլ 1911-ի օրը նիստ հրաւիրուած՝ բայց
կանոնադրին 19րդ Յօդուածին (Հա-
տուած Ը.) տրամադրած մեծամասնու-
թիւնը գոյացած չլլալուն համար յե-
տաճգուած էր, իրենցորդ նիստը գու-
մարեց յիշեալ յօդուածին համաձայն՝
երկրորդ հրաւերի վրայ:

Դիւանը կազմուեցաւ հետեւեալ կեր-
պով՝
Առնապիք. — Վաւ. Պողոս Փառա Նու-
պար, Ատեն. Կեդր. Վարչ. Ժողովի.
Արեւմտեայ. — Փաւս. Վ. Մալիգեան

Ատենադպիր Կեդր. Վարչ. Ժողովի.
Քաւէր. — Տեառք Սեդրակ Դաւիթ-
եան եւ Առաքել Փալազեան:

Ատենապետը ներկայացուց 4 Ապրիլ
1911 թուական Լուսաթեր Արեւի 963
թիւը՝ որուն մէջ հրատարակուած է
երկրորդ հրաւիրագիրը:

Ներկայութեան տուածին յայտնի
եղաւ որ ներկայ և ներկայացուած
անդամներուն թիւը 23 է, 138 ձայնի
իրաւունքով:

Ժողովը կանոնադրապէս հրաւիրուած
և գումարուած ըլլալով՝ ըստ կանո-
նագրի 19րդ Յօդուածին, Ատենապետը
կը հրաւիրէ Ատենադպիրը կարգալ
Կեդր. Վարչ. Ժողովին ուխտանայ Տե-
ղեկագիրը և 1 Մայիս—31 Դեկտեմբեր
1910 Շրջանի Հայուկչոյի:

Տեղեկագիրն ընթերցուին վերջ,
Ատենադպիրը կը կարդայ Հայուկչոյի
Տ. Էսկար Փալազեանի Տեղեկագիրը
1 Մայիս—31 Դեկտեմբեր 1910 Շրջա-
նի հաշիւներուն մասին:

Յետոյ կը ձեռնարկուի Օրակարգի
հետեւեալ խնդիրներուն քուէարկու-
թեան:

ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ

Ընդհանուր ժողովը կը քուէարկէ և
կ'ընդունի յետագայ որոշումները:

1. — Վաւերացում հաշիւներուն.
Ժողովը միաձայնութեամբ, կը վա-
ւերացնէ 1 Մայիս—31 Դեկտեմբեր
1910 Շրջանին հաշիւները, այնպէս
ինչպէս որ ներկայացուեցան իրեն, և
Կեդր. Ժողովը իր նախորդ վարչու-
թեան համար պարտաւերծ կը կացու-
ցանէ:

2. — Անուանում հաշիւներուն.
Ժողովը, միաձայնութեամբ, կ'առ-
տօնէ Կեդր. Ժողովը հաշիւներուն մը
ընտրել, 6րդ Շրջանի համար) 1911):

3. — Կանոնագրի թարգմանում.
Ժողովը, միաձայնութեամբ, կ'որոշէ
հետեւեալ բարեփոխումը մտցնել կանո-
նագրին 15րդ Յօդուածին մէջ այս-
ինքն:

15րդ Յօդուածին Գ. Հատուածին
2րդ տունը սապէս բարեփոխուած է.

«Վերանորոգումը պիտի կա-
«սարուի ներկայ Յօդուածիս Բ.
«Հաստատումն սրամադրութեան
«համաձայն սարին անգամ մը կի-
«սուլին: Եթէ անդամներու ամ-
«բողջական քիւր անգոյց է, ա-
«ռաջին վերանորոգումը կ'ետէն
«մէկ պակաս անգամներու հա-
«մար պիտի ըլլայ: Վիճակաւ
«ղաղրած անգամները վերանորոգի
«են»:

Ժողովը յետոյ միաձայնութեամբ կը
քուէարկէ չնորակալութիւններ Վաւի:

Կ Ո Վ Կ Ա Ս Ե Ա Ն Լ Ո Ի Բ Ե Ր

Ի ԱԼԷԿՍԱՆՏՐ ՄԱՆՔԱՇԵԱՆ ՄԵՌԱՆՍ Ի

Ս. Քեղերպուրի Մանկի հետաքրքրւած է. թէ ապրիլ 19ին մեռած է աշխարհի ամենահարուստ հայր Ալեքսանտր Թ. Մանթաշեան, 69 տարեկան հասակին մէջ:

Հանգուցեալը, մանաւանդ վերջին տարիներու մէջ, իր հարստութեան հսկայականութեան, մեծ բարեգործութիւններ ունեցաւ, որոնք իր անունը աւելի համակրելի դարձուցին հայ հասարակութեան:

Բարիկի հայ եկեղեցւոյ շինութիւնը, Տփղիսի Վանքի տաճարի նորոգութիւնը, Ներսիսեան վարժարանի և կաթողիկոսական վեհարանի կառուցումը, էջմիածնի Մայր-Տաճարի վերանորոգութեան համար նուիրած գումարը, և Մանթաշեան վաճառականական վարժարանի հիմնադրութիւնը անշնչելի և եղական դարձուցած են Մանթաշեանի յիշատակը: Այդ բոլորէն զատ հարկաւորներու կը հասնի անոր հաշուով բարձրագոյն վարժարաններու ու համալսարաններու մէջ ուսում ստացող հայ երիտասարդներու թիւը:

Անոր կեանքը եթէ քիչ մըն ալ երկարէր, մտադրած էր հիմնել գիւղատնտեսական վարժարան և իրագործել ուրիշ գեղեցիկ նպատակներ: Առ այժմ չենք գիտեր թէ հանգուցեալը միջոց ունեցեր է կտակ մըն ալ ձգելու ազգին, որ առանց ատոր ալ երախտապարտ է իրեն:

Թոքախտի դէմ մաքառելու համար Տփղիսի քաղաքապետութիւնը ի գլուխ ունենալով քաղաքապետ Տիար Ալ. Սատրեան, կազմակերպած է ապրիլ 20ին զանազան ձևերով ցոյցեր դրամ հանգանակելու նպատակաւ: Խումբ խումբ օրիորդներ ծաղիկներ ի ձեռքին չըջան կընեն փողոցները և բոլոր բազմամարդ տեղեր ու կը մատուցանեն ծաղիկներ անցորդներու: Դրամական նուէրի մը փոխարէն: Քաղաքապետը ժողովուրդին ուղղած իր կոչին մէջ կըսէ, թէ Թոքախտը ամէն տարի Ռուսաստանէն կը տանի կէս միլիոն մարդկային կեանք, այսինքն ժամկետէն, գոյնըսէն և ուրիշ համաճարակներէ աւելի, ու կաւելցնէ «Սակայն թշնամին անյաղթ է. նրա համար սպանիլ են գիտութիւնը և դրամագլուխը: Այսօր մենք գիտութիւն ենք տարածում Թոքախտի մասին և դրամ հանգանակում: Հարկւորաւոր էնդելիգենտ ազնիւներ փողոցներում ժողովարաններում: Թատրոն ներում, ակումբներում կը վաճառեն ծաղիկներ, քարեր և կը բաժնեն քրօշիւներ Թոքախտի մասին:»

ԱՌԵԻԱՆԳՈՒԹԻՒՆ ՊՈԼՍՈՑ ՄԷՋ ԱԼ

Փառաւնեւոր մէջ տղիկ առեւանգելու և այլևս երեսը ցոյց չտալով «խաւամացաւ և ամուսնացաւ» ըսելու վատ ու բարբարոսական դէպքեր ստեպ կը պատահին սա սամանադրական կառավարութեան շնորհիւ, բայց չէր սպասուեր որ նոյն բարբարոսութիւնը Պոլսոյ մէջ ալ պատահէր: Եկուր տես որ Մայրաքաղաքին մէջ աւելի յատկանշականը տեղի ունեցած է անցեալ շաբաթու: Սինկէրի Բանկալթիի մասնաճիւղին մէջ աշխատող Աղաւնի Թոքախտէ տուն անուն 15 տարեկան անչափանաս աղջիկ մը Մաքրիգիւղ, Պէնա պէյ առնուն անձի մը տունը տարուած և հոն իբր թէ իսլամութիւնը ընդունած է ու նիսիւն եղած:

Այս դէպքը մեղ կը յիշեցնէ անցեալ տարի Ռուսուքի մէջ թուրք աղջկան մը պուկարի մը հետ ամուսնալու դէպքը և այս առթիւ պուկար կառավարութեան բռնած խիստ ընթացքը ի պատճառ թուրքերուն:

Ռուսուքի թուրք աղջիկը 18-19 տարեկան այսինքն չափահաս ըլլալով ու իր կամքով հօրը տուէն փախած և Պուկարին դացած ինքնուր հանդերձ պուկար կառավարութիւնը ամենախիստ միջոցներու դիմեց և դատարանով վճռեց որ թրքուհին իր ծնողքին յանձնուի: Բայց թուրք կառավարութիւնը նոյն իսկ կեդրոնի մէջ անտարբերութեամբ կը թողարկէ որ անչափահաս աղջիկ մը առեւանգուի կամ խաբէութեամբ թուրքի մը տունը տարուի ու Եփեսոս կատարուի առանց անոր ծնողքին կամ պատկանեալ Պատրիարքարանին լուր տալու: Պուկար կառավարութիւնը օրէնքը կամ դատարանին վճիռը յարգել տալու համար քանի մը տասնեակ Պուկարի արիւն կը թափէ և կարգելէ պատկազրութիւն կատարել: Իսկ թուրք կառավարութիւնը հետաքրքրուի անգամ չուգեր անչափահաս աղջկան մը գլխուն բերուած փորձանքով որ կենաց մահու խնդիր է թէ այդ հեգ աղջկան և թէ անոր ծնողաց համար, և թող կուտայ որ Պէնա պէյ մը ազատ և անարգել զբօսնու իր տարաբաղդ գոհին հետ:

Այժմ թող բախտատուութեան դրուի երկու կառավարութիւններու վարմունքը... Եւ տակաւին հաւատալ որ Թուրքիան անմահադրական երկիր մ'եղած է, թուրքերը քաղաքակրթութեան ճամբուն մէջ են: Երանի՛ հաւատացողներուն...:

Ա Ջ Գ Ս Ե Ի Ն

Ազգ. Երեսփ. Ժողովը երէկ գումարուեցաւ Լալաթիոյ Խորհրդաբանին մէջ:

—Հ. Բաւեգ. Ը. Գ. Միութեան ծախքով և Միացեալ Ընկերութեան ղեկավարութեամբ Վանի մէջ հաստատուելիք վարժապետանոցի մասին Դաշնակցականներու հանած դժուարութեանց դէմ տեղւոյն ժողովուրդը խիստ զայրոյթ զգացած է: Նամակներ կը հաւաստեն թէ ժողովրդեան մէջ մեծ խաղաղաւութիւն կայ վարժապետանոցի խնդրոյն նկատմամբ և չհասկցողի որ ինչ նպատակաւ կը ճգնին արգելքներ յարուցանելու այնքան կարեւոր ձեռնարկի մը յաջողութեան դէմ:

—Ազգ. Սահմանադրութեան հանդէսին համար պատրաստութիւններ կը տեսնուին Ողջ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան կողմէ: Նոյն հոգաբարձութեան կողմէ տրտունջ կը յայտնուի թէ նախորդ Օսլթանէն սահմանուած հացի և միսի պարէնը ներկայ կառավարութիւնը ղեղելով այնպիսի քանակութեան մը հասցուցեր է որ հին նպատին աննշան մէկ մասը կը կտրուի: Ս. Տեղապահը այս մասին դիմում ըրաւ կառավարութեան:

—Տէօրթ-Եօլի մէջ Բէլէկեան Որբանոցը կը կառուցուի, ուր 100

որբեր պիտի պատսպարուին ու դաստիարակուին, կրթութիւն և ուսում ստանալով և արհեստ սովորելով: Այս նպատակին համար բարեհաճ անձեր տարեկան 1100 ոսկիի պումար մը վճարել ստանձնած են ամբողջ հինգ տարի:

—Երբէմ Տաճար վարդապետ Ոսկանեանը կարգադրել ըլլալէն ի վեր մուրացիկ վիճակ մը բնական է և այս անգամ գիմեր է Կրօնից Տեսուչ Պէնա պէյին խաւամութիւն ընդունելու համար: Բայց տեսուչը Պատրիարքարանի դիմած է պաշտօնական գործողութիւն կատարելէ առաջ:

—Պատրիարքարանէն ազգու դիմում մ'եղաւ ներքին գործոց նախարարութեան մօտ, կէնտէրիչ գիւղի թուրք աղաներուն կայսրական գահակալութեան օրն հայ գիւղացիներուն վրայ կատարած յարձակման համար: Նախարարը խիստ հրահանգներ տուած է Բարբերդի կուսակալին և հրամայած է ոճրագործները ձերբակալել:

—Ասկէ առաջ հաղորդած էինք թէ Տ. Մուշեղ եպիսկոպոս հրաժարած է Արեւիկայի առաջնորդութիւնը ստանձնելէ: Այժմ կ'իմանանք թէ Ուստի, Զրլսի և ուրիշ ամերիկեան հայաբնակ քաղաքներու Ազգ. հոգաբարձութիւններ պաշտօնական գրութիւններով կը թախանձեն որ նորին Սբաղ նութիւնը ետ առնէ իր հրօժարականը և պարտք կը դնեն Ամերիկահայոց Ազգ. կեդր. վարչութեան վրայ որ ամէն կարելին ընէ այդ մասին:

—Տեղապահ Ս. Ե. Յունաց Պատրիարքարանը երթալով մէկ ժամու չափ առանձին տեսակցութիւն մ'ունեցած է Տ. Ե. Ե. Ե. Պատրիարքի հետ կարեւոր խնդիրներու նկատմամբ կըսէ Բիզանդիոն:

—Բեգեքուպուրիի մէջ հարցում եղեր է օտար կրօնից նախարարութեան պաշտօնէի մը թէ որքան ստոյգ է որ կ'առնուի ընտրութեան կարգին մէջ փոփոխութիւններ պիտի ըլլան այս անգամ, ինչպէս կը լսուի ռուսական աղբիւրէ: Նոյն պաշտօնատարը բացարձակապէս հերքեր է այս տեղեկութիւնը և հաւաստել է թէ յառաջիկայ կաթողիկոսական ընտրութիւնը պիտի կատարուի:

Պալատէնիայի տրամադրութեան համաձայն. ուրեմն մտահոգութեան պատճառ չ'ալ:

—Կ. Պոլսոյ Գուղ'ոն ճագ թագէն Միգրահի Ալթրամի դուստր Մառի անուն Հոն. հիւս' որ Պոլսոյ հայոց ջարդէն ի վեր վառնայի մէջ Սեբաստացի Պ. Մարտիրոսի հետ կը կենակցի, փ. փ. ք. յայտնած էր հայ եկեղեցւոյ գիրքը ընդունուելու: Մառի արդէն հայերէն սովորած ու քրիստոնէութեան պատրաստուած ըլլալով, տեղւոյս քահանաներուն կողմէ եղած հարցումին վրայ, կեդր. կրօն. Ժողովը արտօնեց մկրտութիւնը կատարել: Ուստի այս չորեքշաբթի առաւօտ տեղւոյս Ս. Սարգիս եկեղեցւոյն մէջ տեղի ունեցաւ մկրտութիւնը և Մառին կոչուեցաւ Սաթեմիկ: Իսկ անոր հետ կենակցող Մարտիրոսի հետ պակադրութիւնը պիտի կատարուի յառաջիկայ նոր պատկին:

—Սեբաստիոյ Ս. Առաջնորդը տեղեկագլած է Պատրիարքարանի թէ ապրիլ 9ին խժժօրէն սպաննուած են Յովհաննէս Զէլ Օհաննէսեան և եղբայրը Խոջոն: Պատրիարքին են Բէլէկի գիւղէն Պէտրի խան օլլու Հիւսէյնի, եղբայրն Համտի, Ապուշ օլլու Հազգր և Տուրսուն օ ռնք արոնի մէջ իրենց զոհերուն իբր բարեկամ մօտենալով և զանոնք զուարճալի խօսակցութեան բռնելով վատաբար սպաննած են լախտի շարուածներով: Ոճրագործները ձերբակալուած են, Հանոց Առաջնորդը անոնց խստիւ պատժուիլը պահանջած է:

—Հայ զինուորի մը պատիւը բռնաբարող 4 արար զինուորները բանտարկուած են Ատանայի մէջ փոխանակ Նէմէն զրկուելու: Անոնց լիազօրութեան զինուորական բանտը լաւագոյն է քան Եմէնի ծանօթ վտանգը: Ուստի կրնանք ըսել թէ առայժմ բռնաբարիչները այդ կերպով վարձատրուած են:

—Բագուցի Հոփիի մէջ Աղամեան 5000 րուպի նուիրել է Գարեգին վարդ. Յովսէփեանի հայոց եկեղեցւոյ հնազարեան նկարչութեան մասին իր ուսումնասիրութիւնը հրատարակելու համար:

ՏՊԱՐԱՆ «ԻԱՐԻՈՒՆԻՔ»

ԿԵ ՏՊԱՐԱՆԻՆ ՄԱԳՈՒՐ ԵՒ ԶԱԳԱՌՈՐ ԳԻՆԵՐՈՎ
ԱՄԵՆ ՏԵՍՈՆ ԳՈՐԾԵՐ

Հարսանեկան Հրաւիրագիր, Այցասոմ, Նամակազուխ, Պահարան
Պարսամուհակ, Հաւուրուղբեր և ուրիշ գործեր

Հայերէն, Պոլսկարերէն, Թրակերէն եւ Ռումաներէն

Մեղ դիմողներու ճաշակին գոհացում տալու համար Տպարանս նոր բերել տուած է ամէնազեղչին սխաւմի գործիքներ և տառեր

ԹԱՆԶԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԻՆ ԿԵՆԴՐՈՒՆՈՒՆ ԿԱՆԿԱՎԱՐՈՎ ՄԸ

Թ Ա Թ Ի Լ

Եւրոպայի սեպտեմբերի 1-ին կազմեց թամբու 2 հաֆթա գաղտնի շէշի օլունմալաճաղ տըր:

Հ Ա Վ Ա Տ Ի Ս Ա Թ

ԹԻԻՐԻԻԱ

Իթիբհատ վե Թէրազգը ֆըր-գաղտնա մէնսուպ օլան մէպուսար պէյնինտէ պիր վագրթտաէ պէ-րու հասրլ օլան իթիբիաֆը էֆ-քեար սէպէպի իլէ մէլքիւր ֆըր-գա նիհայէթ իքի գրամա թագ-սիմ օլունմար Պիր գըսմը Ժէն-թիւրք գոմիթէսինին ասամլարը վէ տիկէր գըսմը հուրրիհէթ ի-լանընտան սօնրա քէնտիլէրինէ Ժէն րէնկի վէրէն պիր թագըմ րէնկի պէլլիսիլ էֆէնտի-լէր վէ պէյլէր վէ հօճալար օ-լուպ էրսէրիէթէն քէնտի մէվը վէ մէնաֆիլէրինի մուհաֆսզա իթմէք իսթէյէն էշրէֆան վէ իս-թիպտստը կիրուհնա մէնսուպ քիմսէլէր տիր:

Իշիթէ մէնլիսի մէպուսանին էքսէրիլէթինի թէշքիլ իտէն վէ Հագգը բաշանըն գապինէսինի թուլթալ իթիբհատ ֆըրգաղտնին պու եօլտա թագսիմի գապինէ-նին տախի տաղըմսընա սէպէպ օլմուշ տըր: Նաղըրլարըն էքսէ-րիսի իսթիֆս իտէրէք: Հագգը բաշանըն եանընտա 2-3 րիշի գալլիլ տըր: Ֆսգաթ Նէվըթ թագս տախի պէրապէս պուլուն-մագլէ: Հագգը բաշա տախ քէն-տիրինի պուվլէթտէ թուլթալ:

Սօն հալատիսաթա պինաէն: Հագգը բաշա իսթիֆս իտէն նա-ղըրլարըն եէրինէ տիկէր զսթ-լար նասպ իտէրէք: Մէսլէքինտէ սէպաթ իտէնէք իմիշ: Մալիլէ նաղըրը ճալիտ պէյ իսթիֆս իթմիշ օլմալլէ: Այանտան նալ պէյ մալիլէ նաղըրը նասպ օլուն-տը: Պագաթ ճալիտ պէյին չէ-քիմէսինտէն տօլ-յը իշիթտէ: Սէլանիթտէ էնալի միթիլլէր եարուպ հիտտէթ կէօթթէրմէքտէ տիր:

Արէնս Պորիս վէ Բիթիլի հա-ղարթը իզմիրտէն թէքտար ը-թ սնալուպ տօլտէթ իթմիշ օլաղաղ, զայրը րէսմի սուրէթտէ Բուժ Բաթրիլին վիզիթա վէրտիլէր: Բ թրլի քէնտիլէրի թուլթալ ֆիլէ գապուլ իթմէքլէ: Չսօ Թէրտի-նանտա Չ րիպուլա վէ քէնտիլէ պի թագս րուհանի րէսթիլէր իհտա էյլէտի:

Բուհսլէր զ-յը րէսմի սու-րէթտէ Սուլթան տախի վիզիթա վէրմիշլէր տիր:

Ալպանիատա իթիբիալ տէվալ իտէն: Աստուֆուսլար չէթ լար թէլլիլ իտէրէք պի: Սո Նոգ թալարտան ասքէրլէրի արանսը

զա կէթիլմէքտէ տիրլէր: Պա-գաթ պու հալ պէոյլէ գալմալա-ճագ տըր: Ղէրա թուրքուլթ բաշա քիւլլիլէթիլ ասքէր թէնէմիլ իթմէքտէ օլուպ: Եագրիտա ու մուժ հիւճուճա պաշլալաճագ կէ-րիւնիլար: Նրմէնտըֆիլէր թիւ-ճար մալր պապուլ իթմէլուպ: Ե-լընըզ ասքէր վէ լէվաղիաթի ասքէրիէ նագլ իտէյօր: Շիմտի Սկիւպտէ 40 թագուլը վէ Միթ-րօլիցատա 12 թագուլը ասքէր մէվճուտ տըր: Անատուլուտան Սէ-լանիլէ նէթիլէն րէտիլլէր տէր-հալ Գոսօվալա նագլ օլունիլար-լար:

Սինօր վուգուլթարընտան տօլալը Պապը Ալի Գաբաւտագ հիւ-քիւլլիլինէ իւլթիւսաթուժ վէրէ-ճէք տէնիլլար:

Արնալուտըք սէր-գօլան-տանը Թուրքուլթ բաշա ասրլարա իսթապ պիր իլաննամէ նէշի ի-տէրէք: Ելլթը կիւն վատէ վէր-միշ թէնլիլ օլմագ իշիլէ: Կու-ալթը կիւն զարֆիլտա իթաթ կէօթթէրլէր տալիա նալիլ օլա-ճագլար ըմըշ:

Ատանա վալիսի ճէմալ պէյ Պաղտատա վալի թալին օլուն-րագ: Հալէպ վալիսի Բեաղիմ պէյ Ատանալա վալի նասպ օլաճագ ըմըշ:

Մուշտան վէ տիկէր թարաֆ-լարտան Պատրիարքարանա եէ-թիլէն րաբօրթլար վէ մէքթուպ-լար չու սըրա Բիւրտլէրին հա-շարաթը արթաղընր վէ էրմէ-նիլէրէ գարչը եէնիտէն զատտար-լըրլարա պաշլատըղլարըն պի-տիրլար:

Բիւրտ պէյլէրի պիլա րէրվա Էթ. ֆիլթա թագսիտ օլունան հոգ-արպ վէրլիլի էրմէնիլ քէսլլէրին-տէն իսթմէքտէ օլուպ: Վէրմէ-յէնլէրի պիլթիլէն ֆամիլիալարը իլէ էվլէթիտէն գօլմագտա վէ ճուրարն էյնա վէ էմլարարընը զապթ էյլէմէքտէ իմիլլէր: Հիւ-քիւլլէթէ օլան չիքիպլէթէրմէ-մէրէսիլ գալլիլար: Ղիւրա հիւքիւ-մէթ էրմէնիլ քէօլլիլլէրին հագ-լարընը թանրմագլէ պէրապէր Բիւրտլէրի թէտիպ վէ թէրպիլլէ իթմէկէ ճէսալէթ իտէլէ-յօր: Կու պապտա Աթանապօրտան սէրմէմ էմիրլէր արընտըղը վա-լի վէ միլթէսարլիլարը մէլուս իտէյօր: Սթանպուլ հիւքիւմէթի իտէլիլարա վէ Արնալուտ միւշ քէնլաթը մէլուտտա իրէն պիր տէ Բիւրտ միլլիլլարալըն գար չը պուլունմագ իսթմէքտէ:

Տ Ա Թ Ի Լ Ի Յ Ե

Միւնիսթիլէ քէնտիլէն Թօֆիս յա տօլտէթ իթմիշ օլուպ: Բէրլէնպէ կիւնիւ սոթթը մէճլուս իթիլլէր վէ մէսալիլ հագրիլէ քէ-վէրինէ միւլթէ Էյլէտիլլէր: Շիմէտիլլէր մէմալլարը նըն եէնիտէն թէրքի իշիլլիլ իթ

մէկ թասալվուրընտա պուլըն-տըղլարընը պաղը Սօֆիա կ-զէ-թալարը Եագրիլար:

Չսօ Թէրտինտան հագրէթ-լէրի Բէյթալա եէթիլլալ օրա-տան օլմօրօպիլլէ ճիվարտաքի Էյլլիլլէսինէ կիթտիլլինի լէլէկ րաֆ պիլտիրիլար:

Աստուրիա տէվլէթի Պուլկար-իատա օլան գարիթիլաւտիլա-րըն րէֆ իտէնէլլինի Պուլկար հիւքիւմէթիլլինի պիլտիրմիշ տիր: Այնանիա տէվլէթի տախի Աս-տուրիալա իմթիսալ իտէնէք տիր, օնտոն սօնրա տիկէր տէվլլիլլէր տախի գարիթիլաւտիլարը գալ-տըրաճագլարը լէմիլն օլունիլ-յօր:

Կէշէն սէնէ Մաքթիլլաւտան Սօֆիալա գաշլիլ օլան պուլկար մուհաճիլլէր չիմտի մէմլէքթի-լէրինէ կիթմէք իսթէյօրլար ի-սէտէ: Սոմանլը սէֆիլիլ րասս-թօրթ վէրմէյօր: Մէլքիւր մաքէ-թիլլալլար պուլկար խարիճիէ նաղըրըն միւրաճաթ իտէրէք: մէմլէքթիլլէրինէ կէօնտէրիլմէ-լէրինի իտտաա իտէյօրլար:

Սօսիլիլթիլլէր իլէ չիթթիլլէր րաթիլլէրին պիրլէշմէսի իշիլն Սօֆիատա պիր գօկրէ թօրլան մըշ:

Եոնանիստան տարիւլթիլլէր թալէպէլլէրի մալիս 15 տէ վիլէն-նա թարիլլէր իլէ Սօֆիալա կէշէ-ճէքլէր տիր: Անլէրի թալթիլլէ գապուլ իթմէք իշիլն Պուլկար թալէպէլլէրի հագրըլլէր կէօ-րիլլար:

Արնալուտ ասրլարըն Պուլ-կարիատան մուլթէնէթ օլաճալա-ճագը Սօֆիալա կէլմիշ օլան արնալուտ հէյլէթի մուրախալ-սինէ գաթիլլէն պիլտիրիլտի:

ԹԻԻՃՃԱՐԻՑԵ

ՉԱԽԻՐԵ

Table with exchange rates for various currencies and goods, including gold, silver, and different types of oil.

ՊԱԳԱԼԻԵ

Table with exchange rates for various currencies and goods, including gold, silver, and different types of oil.



Ս Ա Թ Ը Լ Ի Յ Օ Ր

ՏՕՊԻՉ ԲԱՆԱԽԻ ՄԱՀԵԼԻՆՏԵ ՔԵԱՅԻՆ

ՁԻՐՏԵՔԻ ՃԵԸԿԵԼԵՐ

ՏԻԻԲԵԱՆ

Table with 2 columns: Item description and Price/Value. Includes various goods and their corresponding prices.

ՁԵՐԿԵ ԻՋԻՆ ՊՕՇ ԵԼԼԵՐ

Table with 2 columns: Item description and Price/Value. Includes various goods and their corresponding prices.

Մէլքիլլէր եէրլէն բանալի իլէրիլլինտէ մալիլ նօմէրալը տըրլար: Էօլ-լէրի կէօրմէկ իսթիլլէն Տօպրիլլտէ Պ. Յովհաննէս Սարգիսեան իլէ կի-տուպ կէօրէ պիրլիլ: